

De COMPaZ- enquête

In het kader van het VMS Veiligheidsprogramma en de daaraan verbonden doelstelling van 50% reductie van onbedoelde vermijdbare schade, dienen ziekenhuizen op 31 december 2012 aan de gestelde eisen van een veiligheidsmanagementsysteem (VMS) te voldoen en de doelstellingen van de tien inhoudelijke thema's te behalen. De COMPaZ-enquête kan u daarbij ondersteunen op het gebied van de patiëntveiligheidscultuur.

Doel van de COMPaZ-enquête

Als in uw ziekenhuis structuurveranderingen worden aangebracht in het kader van patiëntveiligheid is het belangrijk om te weten hoe de huidige patiëntveiligheidscultuur is. De COMPaZ-enquête biedt een afdeling daarom inzicht in hoe het met de veiligheidscultuur is gesteld, op welke onderdelen goed wordt gescoord en op welke punten verbeteringen mogelijk zijn. De patiëntveiligheidscultuur is namelijk een belangrijke beïnvloedende factor bij het optreden en melden van incidenten, evenals hoe daarmee wordt omgegaan.

Met de COMPaZ-enquête kan uw ziekenhuis dus de patiëntveiligheidscultuur in kaart brengen en een hulpmiddel zijn bij het verbeteren daarvan.

Inhoud van de COMPaZ-enquête

De digitale COMPaZ-enquête is een door het Nederlands instituut voor onderzoek in de gezondheidszorg (NIVEL) gevalideerde vragenlijst. Deze wordt breed gebruikt in Nederland. De enquête kan worden ingevuld door medewerkers die direct en indirect betrokken zijn bij de patiëntenzorg. De vragenlijst gaat in op de 11 dimensies van een veiligheidscultuur, te weten:

1. samenwerking tussen afdelingen
2. teamwork binnen afdeling
3. goede wisseling van diensten
4. meldingsfrequentie
5. niet-straffende reactie
6. open communicatie
7. feedback en leren van fouten
8. verwachtingen en acties van leidinggevende
9. steun van het management
10. adequate personele bezetting
11. algemene perceptie van patiëntveiligheid

Het invullen van de vragenlijst kost de deelnemer circa 10 – 15 minuten. Informatie over de werkwijze vindt u hieronder bij 'Hoe werkt het'.

Tijdspad

Met het digitale instrument kan de leidinggevende/afdelingsmanager bepalen wanneer hij/zij het onderzoek start en hoe lang de onderzoeksperiode duurt. Wij adviseren hierbij een periode van 3 maanden te hanteren. Het instrument kan ook gebruikt worden ter monitoring van de veiligheidscultuur. Er dient dan minimaal een periode van 1,5 jaar te zitten tussen het huidige en het vervolgonderzoek.

Hoe werkt het

Het digitale instrument biedt het ziekenhuis de mogelijkheid zelf COMPaZ-enquêtes uit te zetten, de voortgang te monitoren en rapportages op afdelingsniveau aan te maken (bij voldoende responspercentage).

Hierna vindt u de stappen die doorlopen moeten worden:

Stap 1: de ziekenhuiscoördinator (projectleider)

De ziekenhuiscoördinator vraagt een inlogcode aan bij het VMS Veiligheidsprogramma. Met deze code kan hij/zij via www.vmszorg.nl vervolgens afdelingshoofden of divisie managers uitnodigen om de COMPaZ-enquête uit te zetten. De ziekenhuiscoördinator kan hierin een keuze maken. Uit ervaring bleek namelijk dat grote organisaties vaak de keuze maken om de enquête via de lijn (dus de divisie manager) te laten verlopen. Daarna nodigt de divisie manager de afdelingshoofden uit om de enquête uit te zetten op de afdeling waarvoor zij verantwoordelijk zijn. Ervaring leert dat dit de beste weg is om medewerkers te stimuleren de enquête in te vullen.

Stap 2a: Uitzetten via de divisie manager

De divisie manager ontvangt per e-mail een uitnodiging met een inlogcode. Met deze code kan de divisie manager zijn/haar afdelingsmanagers uitnodigen om te COMPaZ uit te zetten op de afdeling waarvoor zij verantwoordelijk zijn.

Stap 2b: Uitzetten via afdelingsmanager

De afdelingsmanager ontvangt per e-mail een uitnodiging met een inlogcode. Met deze code kan de afdelingsmanager zijn/haar medewerkers uitnodigen om te COMPaZ in te vullen. Het instrument leidt de afdelingsmanager door de verschillende stappen heen. Het instrument zal aangeven, afhankelijk van het aantal werknemers per afdeling, hoeveel deelnemers dienen te worden uitgenodigd en wat de benodigde minimale respons is om een rapport te kunnen ontvangen. De afdelingsmanager kan constant het responspercentage waarnemen en zien welke medewerkers de enquête wel of nog niet hebben ingevuld (hij/zij kan niet zien wat de medewerker heeft ingevuld).

Stap 3: Deelnemers van de COMPaZ-enquête

De deelnemers ontvangen per e-mail een uitnodiging met hun inlogcode. Met deze code kan de deelnemer via www.vmszorg.nl de vragenlijst invullen en verzenden.

Rapportage

De ziekenhuiscoördinator kan via de COMPaZ zien of een afdeling het benodigde responspercentage heeft behaald. Wanneer het percentage voldoende is voor een rapport, kan hij/zij deze aanmaken. Het systeem genereert dan automatisch een rapport met conclusies.

Vragen?

Heeft u vragen over het onderzoek, dan kunt u contact opnemen met de ziekenhuiscoördinator patiëntveiligheid van uw ziekenhuis.

Ook is informatie te verkrijgen bij het VMS Veiligheidsprogramma:

Tel: (030) 2739 444

E-mail: helpdesk@vmszorg.nl

Website: www.vmszorg.nl